

Ikona našej histórie smeruje do dlhov

Matica slovenská Známa verejnoprávna inštitúcia si musela požičať vyše 200-tisíc eur.

Bola našou najvýznamnejšou kultúrnou inštitúciou v 19. storočí. Zároveň aj najdôležitejším symbolom Slovákov, ktorý mal pozdvihnúť ich národné uvedomenie. A teraz smeruje do dlhov. Matica slovenská si tento rok vzala úvery za 226-tisíc eur. Dôvod takéhoto kroku je zrejme jednoduchý – má problém s hospodárnym míňaním peňazí. A tak siahla po zadlžovaní.

Nehospodárne aj podľa NKÚ

Na čo presne majú byť tieto peniaze použité, vedenie Matice neodpovedalo. Ešte začiatkom roka predseda Matice Marián Tkáč avizoval problémy s vyplácaním miezd. A práve na tie majú ísť podľa informácií HN aj tieto úvery.

Vedenie Matice malo problémy s neefektívnym míňaním peňazí – komentoval situáciu jej bývalý správca Matice Ján Eštok. „Platí sa tam aj za služby, ktoré Matica nepotrebuje alebo vôbec nevyužíva,“ uviedol ako príklad Eštok. Okrem toho podľa neho žije priveľa ľudí a domov, aktuálne ich má až 20. Počty ani hospodárenie nám Matica oficiálne neposkytla. Podľa agentúry FinStat mala v roku 2012 zamestnávať od 100 do 149 ľudí.

O problémoch s vynakladaním peňazí nehovorí len Eštok – už v úvode roka na tento problém upozornil aj Najvyšší kontrolný úrad. Ten konštatoval, že v Matici sa s prostriedkami nakladá nehospodárne.

Už v minulosti médiá informovali napríklad aj o tom, že jej najvyšší šéf poberá pomerne lukratívny plat. „Okrem toho, že má platených poradcov a tajomníkov, poberá plat okolo 2680 eur plus paušálne náhrady v sume 480 eur,“ dodal Eštok.

Fanúšikovania Matice

Matica je pritom verejnoprávna inštitúcia, ktorá každoročne dostáva dotáciu od štátu. Tento rok to bolo takmer 1,5 milióna eur. A len využitie týchto peňazí má štát právo kontrolovať – odkázal hovorca rezortu kultúry Jozef Bednár.

Preto sa zrejme ministerstvo ani nebude najnovšími pôžičkami zaoberať. „Je to nezávislá verejnoprávna inštitúcia, ktorá si sama zodpovedá za rozpočet a celkové hospodárenie,“ dodal Bednár.

Najväčšiu sumu si Matica požičala od Slovenskej sporiteľne. Len pred niekoľkými týždňami s bankou podpísala úverovú zmluvu na 150-tisíc eur, do pôžičky šli cez kontokorentný účet. Zvyšok išiel zo súkromných rúk. Samotný Tkáč jej požičal 20-tisíc eur, rovnakú sumu dostala od podnikateľa Štefana Zadrabaja. „Som dlhoročný priaznivec Matice, šlo o bezúročný úver,“ potvrdil Zadrabaj. Na aký účel si od neho potrebovala požičať, údajne nezisťoval. Okrem toho bolo medzi darcami aj jej vlastné vydavateľstvo Neografia, meno posledného darcu bolo vymazané.

Podľa šéfa Transparency International Gabriela Šípoša pôžičky vo verejnoprávnej inštitúcii nikdy neznamenajú nič dobré. „Na konci to môže dopadnúť tak, že budú chcieť tieto dlhy vykryť ďalším príspevkom od štátu,“ konštatoval Šípoš. Matica by podľa neho nemala dostávať žiadne peniaze automaticky ako dotáciu, ale na každý projekt si ich vysúť až ť, aby bola nútená ich minúť účelne.

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/ikona-nasej-historie-smeruje-do-dlhov-614977>